

ಪದ್ಯ ಪಾಠ -೪ ನಿಯತಿಯನಾರ್ ಮೀರಿದಪರ್ -ಜನ್ಮ

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ

ಜನ್ಮ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಳೇಬೀಡು ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಕವಿ. ಇವನ ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ.೧೨೨೫ .ಇವನು ಯಶೋಧರ ಚರಿತೆ, ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣ ಮತ್ತು ಅನುಭವ ಮುಕುರ ಎನ್ನುವ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಇವನು ಹೊಯ್ಸಳರ ದೊರೆ ಬಲ್ಲಾಳನಿಂದ ಕವಿಚಕ್ರವರ್ತಿ ಎಂಬ ಅಭಿದಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದನು.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಪದ್ಯ ಭಾಗವನ್ನು ಈತನ 'ಯಶೋಧರ ಚರಿತೆ' ಎನ್ನುವ ಕಾವ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಉಜ್ಜಯಿನಿಯ ಯಶೌಘ ಮತ್ತು ಚಂದ್ರಮತಿಯ ಮಗನಾದ ಯಶೋಧರನು ಪತ್ನಿ ಅಮೃತಮತಿಯೊಡನೆ ಸುಖವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೇ ರಾಣಿ ಅಮೃತಮತಿಯು ತನ್ನ ಅರಮನೆಯ ಗಜಶಾಲೆಯ ಮಾವಟಿಗ ಅಷ್ಟವಂಕನ ಗಾನ ಮಾಧುರ್ಯಕ್ಕೆ ಮನಸೋತು ,ಅವನೊಂದಿಗೆ ಒಡನಾಟ ಬೆಳೆಸಿ ತನ್ನ ಗಂಡ ಯಶೋಧರನಿಂದ ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ದೂರವಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಇದನ್ನು ತಿಳಿದ ಯಶೋಧರನು ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಕೊಲ್ಲಬಯಸಿದರೂ ಕೊಲ್ಲದೆ ಕದಡಿದ ಮನಸ್ಸಿನವನಾಗಿರಲು ಅವನ ತಾಯಿ ಚಂದ್ರಮತಿ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ರಾಜನು ನಡೆದ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಾಯಿಯೊಂದಿಗೆ ಕನಸಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದಾಗ ತಾಯಿಯು ಶಾಂತಿಗಾಗಿ ಪ್ರಾಣಬಲಿ ಕೊಡಲ ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತಾಳೆ. ಕೊನೆಗೆ ಅವರು ಹಿಟ್ಟಿನ ಕೋಳಿಯನ್ನು ಬಲಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದ ಬೆಂಚೆಯೊಂದು ಕೋಳಿಯಂತೆ ಕೂಗುತ್ತದೆ. ದಿಗಿಲಾದ ದೊರೆಯು ತನ್ನ ಮಗನಾದ ಯಶೋಮತಿಗೆ ಪಟ್ಟ ಕಟ್ಟಿ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಹೊರಡಲು ಸಿದ್ಧನಾಗುತ್ತಾನೆ.ಅದನ್ನು ತಿಳಿದ ಅಮೃತಮತಿ ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ವಿಷವಿಕ್ಕಿ ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾಳೆ. ತದನಂತರದಲ್ಲಿ ಯಶೋಧರ ಮತ್ತು ಚಂದ್ರಮತಿಯರು ಹಲವು ಸಲ ಜನ್ಮವೆತ್ತಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಯಶೋಮತಿಗೆ ಅಭಯರುಚಿ ಅಭಯಮತಿಗಳೆಂಬ ಅವಳಿ ಮಕ್ಕಳಾಗಿ ಜನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎಳವೆಯಲ್ಲೇ ದೀಕ್ಷೆ ವಹಿಸಿ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಸುದತ್ತಾಚಾರ್ಯ ಮುನಿಗಳ ಶಿಷ್ಯರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅಯೋಧ್ಯಾ ದೇಶದ ರಾಜಪುರದ ರಾಜ ವಸಂತಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಜಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಚಂಡಮಾರಿ ದೇವತೆಗೆ ಬಲಿಕೊಡಲು ನರರನ್ನು ಕರೆತರಲೆಂದು ತನ್ನ ತಳಾರ ಚಂಡಕರ್ಮನಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯಿತ್ತಾಗ ಸುದತ್ತಾಚಾರ್ಯರ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಭಿಕ್ಷೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಅಭಯರುಚಿ ಅಭಯಮತಿಯರು ಚಂಡಕರ್ಮನಿಗೆ ಸಿಗಲಾಗಿ ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಅವನು ಹಿಡಿದು ಚಂಡಮಾರಿಗೆ ಬಲಿಕೊಡಲು ಮಾರಿದತ್ತನ ಬಳಿ ಕರೆತರುತ್ತಾನೆ.

ಆ ಸಂದರ್ಭದ ವಿವರಣೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪದ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಿಂಬಿತವಾಗಿದೆ.

ಪದ್ಯದ ಹೊಸಗನ್ನಡ ರೂಪ

ಸಿಸಿರಮನೆ ಪಿಡಿದು ಪರಕೆಗೆ

ವಸಂತನಲವೋದ ಮಾವಿನಡಿಮಂಚಿಕೆಯೊಳ್

ಕುಸುರಿದರಿದಡಗಿನಂತೆವೊ

ಲೆಸೆದುವು ತದ್ವನದೊಳುದಿದ್ ಮುತ್ತದ ಮುಗುಳ್ಳಳ್ ||೧||

ದೇವಿಗೆ ಹರಕೆಯೊಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಶಿಶಿರವನ್ನೇ ಹಿಡಿದು ಹೂ ಬಿಟ್ಟ ಮಾವಿನ ಮರದ ಅಡಿ ಮಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ಕೊಚ್ಚಿ ಕೊಚ್ಚಿ ಕತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕಿದ ಮಾಂಸದ ರಾಶಿಯೊಂಬಂತೆ ಆ ವನದಲ್ಲಿ ಉದುರಿಬಿದ್ದ ಮುತ್ತಗದ ಮೊಗ್ಗುಗಳು ಕೆಂಪಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿದ್ದವು.

ಮಾರಿ ಮಲಯಾನಿಳಂ ನವ

ನೀರಜವನಮೆಂಬ ಕೆಂಡದೊಳ್ ದಂಡನಮ

ಸ್ಥಾರದೆ ಬಂದಪನಿತ್ತವ

ಧಾರಿಪುದೆಂಬಂತಿರುಲಿದುವರಗಳಿ ಬನದೊಳ್ ||೨||

ವನದಲ್ಲಿ ಅರಗಳಿಗಳು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಉಲಿಯುತ್ತಿದ್ದವು. “ಎಲೆ ಮಾರಿ ದೇವತೆಯೇ ,ಮಲಯ ಮಾರುತನು ಹೊಸ ತಾವರೆಗಳ ಸಮೂಹವೆಂಬ ಕೆಂಡದಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘದಂಡ ನಮಸ್ಥಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಕಡೆ ಗಮನವಿಡು.

ಅಂತು ದೊರೆವೆತ್ತು ಬಂದ ವ

ಸಂತದೊಳಾ ಮಾರಿದತ್ತನುಂ ಪುರಜನಮಂ

ತಂತಮಗೆ ಚಂಡಮಾರಿಗೆ

ಸಂತಸಮಂ ಮಾಡಲೆಂದು ಜಾತ್ರಗೆ ನೆರೆದರ್ ||೩||

ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಬಂದ ವಸಂತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾರಿದತ್ತ ರಾಜನೂ ನಗರದ ಜನರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿ ಚಂಡಮಾರಿದೇವತೆಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುವಂತೆ ಜಾತ್ರೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲು ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿದರು.

ನಿಂದು ನರಪತಿ ತಳಾರಂ

ಗಂದು ನೀನ್ ಬರಿಸು ಮನುಜಯುಗಮಂ ಮುನ್ನಂ

ಕೊಂದರ್ಚಿಸುವೆಂ ಪೂಜೆಯೊ

ಳೆಂದಿನ ಪರಿ ತಪ್ಪೆ ದೇವಿ ತಪ್ಪದೆ ಮಾಣಳ್ ||೪||

ತನ್ನ ತಳಾರನನ್ನು ಕರೆದು , ನೀನು ಈಗಲೇ ಮನುಷ್ಯ ಯುಗವನ್ನು ಭರಿಸು . ಎಂದಿನಂತೆ ಮೊದಲು ನಾನೇ ಅವರನ್ನು ಬಲಿಕೊಟ್ಟು ಅರ್ಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ದೇವಿಗೆ ಸಿಟ್ಟಾದೀತು .ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅವಳೂ ನಮ್ಮ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿ ನಡೆಯದಿರಲಾರಳು , ಆದುದರಿಂದ ತ್ವರೆ ಮಾಡು ಎಂದು ಮಾರಿದತ್ತನು ಚಂಡಕರ್ಮನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

ತಡವಾದಪ್ಪುದು ಪೌರರ್

ಕುಡವೇಳ್ಳುದು ಪಲವು ಜೀವರಾಶಿಯಂ ಬಲಿಯಂ

ನಡೆಯನೆ ಹಸಾದಮಾಗಳೆ

ಪಿಡಿತ್ತಾರದೆ ಮಾಣರೆನ್ನ ಕಿಂಕರನುತುಂ ||೫||

ಉಳಿದ ನಾಗರಿಕರಲ್ಲರೂ ಅನೇಕಾನೇಕ ಜೀವರಾಶಿಯ ಬಲಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಿದ್ದಾರೆ, ತಡಮಾಡದಿರು ಎಂದು ಮಾರಿದತ್ತನು ಅಪ್ಪಣೆಯಿತ್ತನು. ತಳಾರ ಚಂಡಕರ್ಮನು ಅಪ್ಪಣೆ ಎಂದು ಉತ್ತರವನ್ನೇನೋ ಕೊಟ್ಟನು. ಒಡನೆಯೇ ತನ್ನ ಕಿಂಕರರು ಈಗಾಗಲೇ ಬಲಿಪತುಗಳನ್ನು ತಂದಿರಲೇ ಬೇಕು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ

ಕಿರುವರೆಯದ ಶುಭಲಕ್ಷಣ

ದರಕೆಯ ಸತ್ಕುಲದ ಮರ್ತ್ಯಯುಗಲಕಮಂ ತಾ

ನರಸಲ್ ಬಳರಿಯ ಬನದಿಂ

ಪೊರಮಟ್ಟಂ ಚಂಡಕರ್ಮನೆಂಬ ತಳಾರಂ ||೬||

ಎಳೆಯ ವಯಸ್ಸಿನ ,ಶುಭಲಕ್ಷಣವುಳ್ಳ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದ ಒಳ್ಳೆಯ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಾನವ ಜೋಡಿಯನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಆ ಮಾರಿಯ ಬನದಿಂದ ಹೊರಟನು.

ಮುನಿಸಮುದಾಯಸಮೇತಂ

ವಿನೇಯಜನವನಜವನದಿವಾಕರನಂತಾ

ಮುನಿಪನುಪವಾಸಮಂ ಪ

ವರ್ನಿಮಿತ್ತಂ ಕಳೆದು ಬಳಿಕ ಬಾಲಕಯುಗಮಂ ||೭||

ತಾವರೆಗಳನ್ನರಳಿಸುವ ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಸುದತ್ತಾಚಾರ್ಯರು ಶಿಷ್ಯ ವೃಂದದ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಈ ಮುನಿಗಳ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ,ವ್ರತದ ಅಂಗವಾಗಿ ಉಪವಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅನಂತರ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕರೆದು ಭಿಕ್ಷೆಯಿತ್ತಿ ತರುವಂತೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು.

ಚರಿಗೆಗೆ ಬೀಳ್ಕೊಡೆ ಗುರುಗಳ

ಚರಣಕ್ಕಾ ಯುಗಳಮೆರಗಿ ಪೊರಮಟ್ಟಾಗಳೆ

ತರುಣವನಹರಿಣಯುಗಮಂ

ತರಕ್ಷು ಪಿಡಿವಂತೆ ಚಂಡಕರ್ಮಂ ಪಿಡಿದಂ ||೮||

ಆ ಬಾಲಕರು ಗುರುಗಳ ಪಾದಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಎರಡು ಎಳೆಯ ಜಿಂಕೆ ಮರಿಗಳನ್ನು ಹುಲಿಯು ಹಿಡಿಯುವಂತೆ ,ಅವರನ್ನು ಚಂಡಕರ್ಮನು ಹಿಡಿದನು.

ಅಭಯರುಚಿಯಭಯಮತಿಯಿಂ

ಬುಭಯಮನಾ ಪಾಪಕರ್ಮನುಯ್ವಿಡೆಯೊಳ್ ಮ

ತ್ತಭಯರುಚಿ ತಂಗೆಂದಪ

ನಭೀತೆಯಾಗಲಗೆ ತಾಯಿ ಮರಣದ ದೆಸೆಯೊಳ್ ||೯||

ಅಭಯರುಚಿ ಮತ್ತು ಅಭಯಮತಿ ಎಂಬ ಆ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಾಪ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿನಾದ ಚಂಡಕರ್ಮನು ಹಿಡಿದೊಯ್ಯತೊಡಗಿದನು. ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಆತನ ಉದ್ದೇಶದ ಅರಿವಾಯಿತು. ಅಭಯರುಚಿ ತನ್ನ ತಂಗಿಯೊಡನೆ "ಎಲೆ ತಂಗಿ ,ನಮಗೆ ಮೃತ್ಯುವೇ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೆದರಿಕೊಳ್ಳಬೇಡ ಎಂದು ಮಾತಿಗಾರಂಭಿಸಿದನು.

ನಿಯತಿಯನಾರ್ ಮೀರಿದಪರ್

ಭಯಮೇವುದೋ ಮುಟ್ಟಿದೆಡೆಗೆ ಸೈರಿಸುವುದೆ ಕೇಳ್

ನಯವಿದೆ ಪೆತ್ತ ಪರೀಷಹ

ಜಯಮೆ ತಪಂ ತಪಕೆ ಬೇರೆ ಕೊಡೆರಡೊಳವೇ ||೧೦||

“ವಿಧಿ ನಿಯಮವನ್ನು ಮೀರುವವರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ? ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅಂಜಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾದರೂ ಏನಿದೆ ? ಏನಾದರೂ ಸಂಗಟಿಸಿತೆಂದಾದರೆ ಅದನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ನ್ಯಾಯವಾದ ದಾರಿ .ಒದಗಿ ಬರುವ ಪರೀಷಹಗಳನ್ನು ಜಯಿಸುವುದನ್ನೇ ತಪಸ್ಸು

ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಬೇರೆ ಎರಡು ಕೋಡುಗಳಿವೆಯೇ ? ಎಂದು ಅಭಯರುಚಿಯು ಅಭಯಮತಿಗೆ ಧೈರ್ಯವಿತ್ತನು.

ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

೧. ಮುತ್ತುಗದ ಹೂವುಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಉದುರಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದವು ?

ಉ: ಮುತ್ತುಗದ ಹೂವುಗಳು ವನದಲ್ಲಿ ಮಾವಿನ ಮರದಡಿಯಲ್ಲಿ ಉದುರಿಬಿದ್ದಿದ್ದವು .

೨. ವನದಲ್ಲಿ ಅರಗಿಗಳಿಗಳು ಏನೆಂದು ಉಲಿಯುತ್ತಿದ್ದವು ?

ಉ: “ಎಲೆ ಮಾರಿ ದೇವತೆಯೇ ,ಮಲಯ ಮಾರುತನು ಹೊಸ ತಾವರೆಗಳ ಸಮೂಹವೆಂಬ ಕೆಂಡದಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘದಂಡ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಕಡೆ ಗಮನವಿಡು ಎಂದು ವನದಲ್ಲಿ ಅರಗಿಗಳಿಗಳು ಉಲಿಯುತ್ತಿದ್ದವು .

೩. ಯಾವ ದೇವತೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಜಾತ್ರೆಯು ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು ?

ಉ: ಚಂಡಮಾರಿ ದೇವತೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಜಾತ್ರೆಯು ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು.

೪. ಮಾರಿದತ್ತನ ಬಳಿಯಿದ್ದ ತಳಾರನ ಹೆಸರೇನು ?

ಉ: ಮಾರಿದತ್ತನ ಬಳಿಯಿದ್ದ ತಳಾರನ ಹೆಸರು ಚಂಡಕರ್ಮ

೫. ಚಂಡಕರ್ಮನು ಯಾರನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಂದನು ?

ಉ: ಚಂಡಕರ್ಮನು ಸುದತ್ತಾಚಾರ್ಯರಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಯರಾಗಿ ಅವರ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಭಿಕ್ಷೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಅಭಯರುಚಿ ಮತ್ತು ಅಭಯಮತಿಯರನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಂದನು .

ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ .

೧. ಮಾವಿನ ಮರದಡಿಯಲ್ಲಿ ಉದುರಿದ್ದ ಮುತ್ತುಗದ ಹೂವುಗಳು ಹೇಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದವು ?

ಉ: ದೇವಿಗೆ ಹರಕೆಯೊಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಶಿಶಿರವನ್ನೇ ಹಿಡಿದು ಹೂ ಬಿಟ್ಟ ಮಾವಿನ ಮರದ ಅಡಿ ಮಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ಕೊಚ್ಚಿ ಕೊಚ್ಚಿ ಕತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕಿದ ಮಾಂಸದ ರಾಶಿಯೆಂಬಂತೆ ಆ ವನದಲ್ಲಿ ಉದುರಿಬಿದ್ದ ಮುತ್ತುಗದ ಮೊಗ್ಗುಗಳು ಕೆಂಪಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿದ್ದವು.

೨. ಮಾರಿದತ್ತ ಹಾಗೂ ಜನರು ಏಕೆ ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿದ್ದರು ?

ಉ:ಮಾರಿದತ್ತ ರಾಜನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದ ರಾಜಪುರ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಚಂಡಮಾರಿಯ ದೇವಾಲಯವಿತ್ತು.ಆಶ್ವಯುಜ ಮತ್ತು ಚೈತ್ರ ಋತುಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಜೆಗಳು ಜಾತ್ರೆ ನಡೆಸಿ ,ದೇವಿಯನ್ನು ಆರಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಮ್ಮೆ ಚೈತ್ರ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಜಾತ್ರೆ ನಡೆಯಬೇಕಿತ್ತು.ಒದಗಿಬಂದ ವಸಂತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾರಿದತ್ತ ರಾಜನೂ ನಗರದ ಜನರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿ ಚಂಡಮಾರಿದೇವತೆಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುವಂತೆ ಜಾತ್ರೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲು ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿದರು.

೩. ಚಂಡಕರ್ಮನು ಎಂತಹ ಬಲಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಹೊರಟನು ?

ಉ: ಒದಗಿ ಬಂದ ಚೈತ್ರ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಮಾರಿದತ್ತ ರಾಜನೂ ಅವನ ಪ್ರಜೆಗಳೂ ಸೇರಿ ಚಂಡಮಾರಿ ದೇವತೆಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುವಂತೆ ಜಾತ್ರೆ ನಡೆಸಲು ಸೇರಿದರು. ಮಾರಿಗೆ ಬಲಿಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನವರನ್ನು ಹಿಡಿದು ತರುವಂತೆ ಮಾರಿದತ್ತನು ತಳಾರ ಚಂಡಕರ್ಮನಿಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದನು. ಆಗ ಚಂಡಕರ್ಮನು ಎಳೆಯ ವಯಸ್ಸಿನ ,ಶುಭಲಕ್ಷಣವುಳ್ಳ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದ ಒಳ್ಳೆಯ ಯ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಾನವ ಜೋಡಿಯನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಆ ಮಾರಿಯ ಬನದಿಂದ ಹೊರಟನು.

೪. ಅಭಯರುಚಿಯು ಅಭಯಮತಿಗೆ ಏನೆಂದು ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದನು ?

ಚಂಡಕರ್ಮನು ಭಿಕ್ಷೆಗೆ ಹೊರಟಿದ್ದ ಅಭಯರುಚಿ ಅಭಯಮತಿಯರನ್ನು ಮಾರಿಗೆ ಬಲಿಕೊಡಲು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಟಾಗ ಎಲೆ ತಂಗಿ ,ನಮಗೆ ಮೃತ್ಯುವೇ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೆದರಿಕೊಳ್ಳಬೇಡ ,ವಿಧಿ ನಿಯಮವನ್ನು ಮೀರುವವರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ? ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅಂಜಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾದರೂ ಏನಿದೆ ? ಏನಾದರೂ ಸಂಗಟಿಸಿತೆಂದಾದರೆ ಅದನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ನ್ಯಾಯವಾದ ದಾರಿ .ಒದಗಿ ಬರುವ ಪರೀಷಹಗಳನ್ನು ಜಯಿಸುವುದನ್ನೇ ತಪಸ್ಸು ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಬೇರೆ ಎರಡು ಕೋಡುಗಳಿವೆಯೇ ? ಎಂದು ಅಭಯರುಚಿಯು ಅಭಯಮತಿಗೆ ಧೈರ್ಯವಿತ್ತನು.

ಎಂಟರಿಂದ ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

ನಿಯತಿಯನಾರ್ ಮೀರಿದಪರ್ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಉ: ಜನ್ಮ ಕವಿಯ ಯಶೋಧರ ಚರಿತೆಯಿಂದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ರಾಜಪುರ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಮಾರಿದತ್ತ ರಾಜನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನು ತನ್ನ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರುವ ಚಂಡಮಾರಿ ದೇವತೆಗೆ ಆಶ್ವಿಜ ಮತ್ತು ಚೈತ್ರ ಮಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಜಾತ್ರೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದು ವಸಂತಕಾಲದ ಆಗಮನವಾಗಿ ಮಾರಿಯ ಬನದಲ್ಲಿ ಮಾವಿನ ಮರಗಳು ಚಿಗುರಿ ನಿಂತಿದ್ದವು. ಗಿಳಿಗಳು ಉಲಿಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಮಾರಿದತ್ತ ರಾಜನು ಪ್ರಜೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ಜಾತ್ರೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ತನ್ನ ತಳಾರನಾದ ಚಂಡಕರ್ಮನಿಗೆ ದೇವಿಗೆ ನರಬಲಿಯನ್ನು ಕೊಡಲೇಬೇಕು. ನಿಯಮ ತಪ್ಪಿಸಿದರೆ ದೇವಿ ಮುನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಚಂಡಕರ್ಮನಿಗೆ ನರರನ್ನು ಹಿಡಿದು ತರುವಂತೆ ಆದೇಶಿಸಿದನು. ಆಗ ಚಂಡಕರ್ಮನು ಒಳ್ಳೆಯ ಎಳೆಯ ವಯಸ್ಸಿನ ,ಶುಭಲಕ್ಷಣವುಳ್ಳ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದ ಒಳ್ಳೆಯ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಾನವ ಜೋಡಿಯನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಆ ಮಾರಿಯ ಬನದಿಂದ ಹೊರಟನು. ಆಗ ಅದೇ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಸುದತ್ತಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ಭಿಕ್ಷೆಗೆ ಕಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅವರ ಶಿಷ್ಯರಾದ ಅಭಯರುಚಿ ಅಭಯಮತಿಯರು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಜಿಂಕೆಮರಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಹುಲಿಯಂತೆ ಚಂಡಕರ್ಮನು ಹಿಡಿದನು. ಆಗ ಅಭಯರುಚಿಯು ತನ್ನ ಸಹೋದರಿಯನ್ನು ಸಮಾಧಾನಿಸಿದನು. ಬಂದುದಕ್ಕೆ ಭಯ ಪಡಬೇಡವೆಂದು ವಿಧಿಯ ನಿಯಮವನ್ನು ಮೀರಲು ಯಾರಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒದಗಿ ಬಂದ ಪರೀಷಹಗಳನ್ನು ಜಯಿಸುವುದೇ ನಿವಾದ ತಪಸ್ಸು ಎಂದು ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸಿ ಚಂಡಕರ್ಮನೊಡನೆ ಮಾರಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗಲು ಮಾರಿದತ್ತ ರಾಜನ ಬಳಿ ಹೋಗುವ ಸಂದರ್ಭ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪದ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿತವಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

೧. "ಪೂಜೆಯೊಳಿಂದಿನ ಪರಿ ತಪ್ಪೆ ದೇವಿ ತಪ್ಪದೆ ಮಾಣಳ್ ."

ಉ: ಈ ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಜನ್ಮನು ಬರೆದ ' ಯಶೋಧರ ಚರಿತೆ ' ಕಾವ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾದ ನಿಯತಿಯನಾರ್ ಮೀರಿದಪರ್ ಪದ್ಯ ಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ರಾಜಪುರ ಪಟ್ಟಣದ ಮಾರಿದತ್ತನು ತನ್ನ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರುವ ಚಂಡಮಾರಿದೇವತೆಗೆ ಆಶ್ವಿಜ ಮತ್ತು ಚೈತ್ರ ಮಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳೊಡನೆ ಸೇರಿ ಜಾತ್ರೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಅದೇ ರೀತಿ ಒಂದು ವಸಂತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾತ್ರೆ ನಡೆಸುವಾಗ ಮಾರಿಗೆ ನರ ಬಲಿ ಕೊಡಬೇಕಿತ್ತು. ಆಗ ಮಾರಿದತ್ತನು ತನ್ನ ತಳಾರನನ್ನು ಕರೆದು , ನೀನು ಈಗಲೇ ಮನುಷ್ಯ ಯುಗವನ್ನು ಭರಿಸು . ಎಂದಿನಂತೆ ಮೊದಲು ನಾನೇ ಅವರನ್ನು ಬಲಿಕೊಟ್ಟು ಅರ್ಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ದೇವಿಗೆ ಸಿಟ್ಟಾದೀತು .ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅವಳೂ ನಮ್ಮ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿನಡೆಯದಿರಲಾರಳು , ಆದುದರಿಂದ ತ್ವರೆ ಮಾಡು ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ನರ ಬಲಿ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ದೇವಿ ಶಿಕ್ಷಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ಮಾರಿದತ್ತನ ಆತಂಕ ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ ಅಲ್ಲದೇ ನರ ಬಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಮಾರಿ ದೇವತೆಯನ್ನು ಸಂತೃಪ್ತಿ ಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಯೂ ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ.

೨. “ ತರಕ್ಷು ಪಿಡಿವಂತೆ ಚಂಡಕರ್ಮಂ ಪಿಡಿದಂ ”

ಈ ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಜನ್ನನು ಬರೆದ ' ಯಶೋಧರ ಚರಿತೆ ' ಕಾವ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾದ ನಿಯತಿಯನಾರ್ ಮೀರಿದಪರ್ ಪದ್ಯ ಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಜಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಚಂಡಮಾರಿ ದೇವತೆಗೆ ಸಂಪ್ರದಾಯದಂತೆ ನರ ಬಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾರಿದತ್ತ ರಾಜನು ಸೇವಕನಾದ ಚಂಡಕರ್ಮನಿಗೆ ನರರನ್ನು ಹಿಡಿದು ತರಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಲು ಚಂಡಕರ್ಮನು ಬಲಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಹೊರಟನು. ಎಳೆಯ ವಯಸ್ಸಿನ ,ಶುಭಲಕ್ಷಣವುಳ್ಳ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದ ಒಳ್ಳೆಯ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಾನವ ಜೋಡಿಯನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಆ ಮಾರಿಯು ಬಂದಿಂದ ಹೊರಟನು. ಅದೇ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಸುದತ್ತಾಚಾರ್ಯರು ತಮ್ಮ ಬಳಿ ಶಿಷ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಅಭಯರುಚಿ ಅಭಯಮತಿಯರನ್ನು ಭಿಕ್ಷೆಗೆ ಕಳಿಸಿದ್ದರು.ಆ ಬಾಲಕರು ಗುರುಗಳ ಪಾದಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಎರಡು ಎಳೆಯ ಜಿಂಕೆ ಮರಿಗಳನ್ನು ಹುಲಿಯು ಹಿಡಿಯುವಂತೆ ,ಅವರನ್ನು ಚಂಡಕರ್ಮನು ಹಿಡಿದನು.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮಾರಿಗೆ ಬಲಿ ಕೊಡಲು ಚಂಡಕರ್ಮನು ಹಿಡಿದೊಯ್ಯುವುದನ್ನು ಕವಿ ಎಳೆಯ ಜಿಂಕೆಯ ಮರಿಗಳನ್ನು ಕ್ರೂರಿಯಾದ ಹುಲಿಯು ಹಿಡಿದುದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ .

೩. “ ಅಭೀತೆಯಾಗಲಗೆ ತಾಯಿ ಮರಣದ ದೆಸೆಯೋಳ್ .”

ಉ: ಈ ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಜನ್ನನು ಬರೆದ ' ಯಶೋಧರ ಚರಿತೆ ' ಕಾವ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾದ ನಿಯತಿಯನಾರ್ ಮೀರಿದಪರ್ ಪದ್ಯ ಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಸುದತ್ತಾಚಾರ್ಯರು ಭಿಕ್ಷೆಗೆ ಕಳಿಸಲು ಅಭಯರುಚಿ ಅಭಯಮತಿಯರು ಅವರಾದೇಶದಂತೆ ಗುರುಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಭಿಕ್ಷೆಗೆ ಹೊರಟರು. ಅದೇ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಚಂಡಮಾರಿ ದೇವತೆಗೆ ಬಲಿಕೊಡಲು ನರರನ್ನು ಹಿಡಿದು ತರಲು ಮಾರಿದತ್ತನು ಚಂಡಕರ್ಮನಿಗೆ ಆದೇಶಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ತರಬೇಕೆಂದು ಚಂಡಕರ್ಮನು ಹೊರಟಿದ್ದನು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ಅಭಯರುಚಿ ಅಭಯಮತಿಯರನ್ನೇ ಚಂಡಕರ್ಮನು ಹಿಡಿದು ಹೊರಟಾಗ ಅಭಯರುಚಿಯು ಅಭಯಮತಿಗೆ ಭಯಭೀತೆ ಯಾಗಬೇಡ ಎಂದು ಮೇಲಿನಂತೆ ಸಮಾಧಾನಿಸಿದನು.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಚಂಡಕರ್ಮನು ತಮ್ಮನ್ನು ಹಿಡಿದೊಯ್ಯುವುದರ ಪರಿಣಾಮ ಅರಿತ ಅಭಯರುಚಿಯು ತನ್ನ ಸಹೋದರಿಯನ್ನು ಸಮಾಧಾನಿಸುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ.

೪. “ ನಿಯತಿಯನಾರ್ ಮೀರಿದಪರ್ .”

ಉ: ಈ ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಜನ್ನನು ಬರೆದ ' ಯಶೋಧರ ಚರಿತೆ ' ಕಾವ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾದ ನಿಯತಿಯನಾರ್ ಮೀರಿದಪರ್ ಪದ್ಯ ಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಚಂಡಮಾರಿ ದೇವತೆಗೆ ಬಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನರರನ್ನು ಹಿಡಿದು ತರುವಂತೆ ಮಾರಿದತ್ತ ರಾಜನು ಚಂಡಕರ್ಮನಿಗೆ ಆದೇಶಿಸಿದಾಗ ಅವನು ಸುದತ್ತಾಚಾರ್ಯರ ಆದೇಶದಂತೆ ಭಿಕ್ಷೆಗೆ ಹೊರಟಿದ್ದ ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳಾದ ಅಭಯರುಚಿ ಅಭಯಮತಿಯರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬಲಿಕೊಡಲು ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಆಗ ಅಭಯರುಚಿಯು “ ವಿಧಿ ನಿಯಮವನ್ನು ಮೀರುವವರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ? ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅಂಜಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾದರೂ ಏನಿದೆ ? ಏನಾದರೂ ಸಂಗಟಿಸಿತೆಂದಾದರೆ ಅದನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ನ್ಯಾಯವಾದ ದಾರಿ .ಒದಗಿ ಬರುವ ಪರೀಷಹಗಳನ್ನು ಜಯಿಸುವುದನ್ನೇ ತಪಸ್ಸು ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಬೇರೆ ಎರಡು ಕೋಡುಗಳಿವೆಯೇ ? ಎಂದು ಅಭಯಮತಿಗೆ ಧೈರ್ಯವಿತ್ತನು.

ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ : ಬಂದದ್ದನ್ನು ಬಂದ ಹಾಗೆ ಎದುರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಭಯರುಚಿಯ ಸ್ಥಿತಿಪ್ರಜ್ಞತೆ ,ಅಲ್ಲದೇ ಮಾರಿಗೆ ಬಲಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಹೆದರದ ಅಭಯರುಚಿಯ ಧೈರ್ಯವೂ ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ.

ಭಾಷಾ ಚಟುವಟಿಕೆ

೧. ಮಾತೃಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವಿಧ ? ಅವು ಯಾವುವು ?

ಮಾತೃಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧ ಅವು ಲಘು ಮತ್ತು ಗುರು . (U ಮತ್ತು _)

೨. ಲಘು ಮತ್ತು ಗುರು ಎಂದರೇನು ?

ಒಂದು ಮಾತ್ರಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚರಿಸಬಹುದಾದ ಅಕ್ಷರವೇ ಲಘು .ಎರಡು ಅಥವಾ ಎರಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತ್ರಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚರಿಸಬಹುದಾದ ಅಕ್ಷರವೇ ಗುರು.

೩. ಕಂದ ಪದ್ಯದ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಕಂದ ಪದ್ಯವು ನಾಲ್ಕು ಸಾಲಿನ ಪದ್ಯ. ಒಂದು ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯ ಪಾದಗಳು ಸಮವಾಗಿದ್ದು ನಾಲ್ಕು ಮಾತೃಗಳ ತಲಾ ಮೂರು ಗಣಗಳಿರಬೇಕು. ಎರಡು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಾದಗಳು ಸಮವಾಗಿದ್ದು ನಾಲ್ಕು ಮಾತೃಗಳ ತಲಾ ಐದೈದು ಗಣಗಳಿರಬೇಕು. ಪ್ರತೀ ಪಾದವೂ ಆದಿ ಫ್ರಾಸದಿಂದ ಕೂಡಿರಬೇಕು.

ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯಭಾಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾರ ಹಾಕಿ ಗಣ ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿ ಛಂದಸ್ಸಿನ ಹೆಸರನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

೧.

4 | 4 | 4
_ U U |UUU U| _ _

ನಿಂದು ನ| ರಪತಿ ತ|ಳಾರಂ

4 | 4 | 4 | 4 | 4
_ _ | _ UU|U UUU |UU _ | _ _

ಗಂದಂ | ನೀನ್ ಬರಿ| ಸು ಮನುಜ| ಯುಗಮಂ| ಮುನ್ನಂ

ಛಂದಸ್ಸು : ಕಂದಪದ್ಯ

೨.

4 | 4 | 4
U U_ | _ U U | _ _

ತಡವಾ| ದಪ್ಪದು ಪೌರರ್

4 | 4 | 4 | 4 | 4
UU_ |UU UU|U _U|_ UU | UU _ |

ಕುಡುವೇ|ಳ್ಳುದು ಹಲವು| ಜೀವ| ರಾಶಿಯು| ಬಲಿಯಂ

ಛಂದಸ್ಸು : ಕಂದಪದ್ಯ